

Jaarverslag 2023

Commissie van advies voor de bezwaarschriften

Inleiding

Voor u ligt het Jaarverslag 2023 van de commissie van advies voor de bezwaarschriften (hierna: commissie) van de gemeente Lingewaard. De commissie adviseert het college, de burgemeester en/of de raad van de gemeente Lingewaard over de afhandeling van bezwaarschriften. De bevoegdheden van de commissie worden bepaald door de Gemeentewet, de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) en de Verordening commissie bezwaarschriften 2015 (hierna: Verordening). Op grond van artikel 2 van de Verordening adviseert de commissie het bestuursorgaan over beslissingen op ingediende bezwaarschriften als bedoeld in artikel 7:3 en 7:19 van de Awb. Dit gaat over bezwaarschriften tegen besluiten welke door of namens het college, de burgemeester of de raad zijn genomen, met uitzondering van bezwaarschriften over personele aangelegenheden, WOZ, leges of belastingen. In dit jaarverslag zal worden ingegaan op de bezwaarschriften, welke in het jaar 2023 door de commissie zijn behandeld. Daarnaast zal, voor zover deze informatie beschikbaar is, ook aandacht zijn voor de beslissingen op bezwaar, welke zijn genomen na het advies van de commissie.

Commissie van advies voor de bezwaarschriften

De commissie houdt normaliter in verschillende samenstellingen, bestaande uit drie personen, waarvan één voorzitter, ondersteund door een secretaris (medewerker team Juridische Zaken), elke maandag een vergadering, waar één tot vier bezwaarschriften worden behandeld tijdens een hoorzitting. Daarbij wordt geprobeerd om vanuit efficiencyoverwegingen de vergadering zoveel mogelijk 'vol' te plannen. In 2023 zijn er 30 vergaderingen van de commissie geweest.

Bij aanvang van het jaar 2023 bestond de commissie uit tien leden, waarvan er vijf ook als voorzitter konden optreden. Dat waren de volgende personen:

- Marc Kapteijns, voorzitter/lid
- Marie-Claire Wichman, voorzitter/lid
- Nico Arts, voorzitter/lid
- Yvonne Rikken, voorzitter/lid
- Suzan Martens, voorzitter/lid
- Tina Venema, lid
- Shanissa Alibux-Sahangoe Khan, lid
- Nikki Hermsen-Weijers, lid
- Amar Hemai, lid
- Andreas Weinberger, lid

Aantal bezwaarschriften

In totaal zijn er in 2023 102 bezwaarschriften ingediend. Ter vergelijking, dit waren er in 2022 200 en 2021 127.

Van de 200 bezwaarschriften uit 2022 moesten er in 2023 nog 16 door de commissie worden behandeld. Samen met de 102 nieuwe bezwaarschriften in 2023 komt dit uit op 118 bezwaarschriften. Hiervan zijn 14 bezwaarschriften, die bijna allemaal eind 2023 waren ingediend, doorgeschoven voor behandeling door de commissie naar 2024. Uiteindelijk zijn er in 2023 dus 104 bezwaarschriften door de commissie behandeld, althans bij het secretariaat van de commissie in behandeling genomen.

In onderstaande tabel is aangegeven hoeveel bezwaarschriften er per beleidsterrein in 2023 en 2022 zijn ingediend. Ook is in de derde kolom aangegeven hoeveel van deze 118 bezwaarschriften per beleidsterrein voor behandeling door de commissie zijn doorgeschoven naar 2024.

Beleidsterrein	In 2023 ingediend (102)	Nog uit 2022 (16)	Waarvan in 2024 te behandelen (14)
Wabo, omgevingsvergunning	37	4	6
Handhaving, omgevingsdienst	13	5	1
Wmo, overig	10	3	3
Energietoeslag	10	2	
Verkeersbesluiten	8	0	2
Participatiewet	7	0	1
APV, overig	4	0	1
Woo	3	0	
Opvang Oekraïners	2	0	
Jeugd	1	0	
Wmo, was- en strijkservice	1	0	
BRP	1	0	
Gehandicaptenparkeerkaart	1	0	
Opheffen hondenuitlaadplaats	1	0	
Raadsbesluit om toch besluit te nemen op ingetrokken voorstel inwonersinitiatief	1	0	
Al dan niet genomen besluit over stuk grond	1	0	
Toegewezen grond in kader van ruilverkaveling	1	0	
Vuurwerkvrije zone	0	1	
Containeropstelplaats	0	1	

Van de in 2023 ingediende bezwaarschriften had bijna de helft betrekking op besluiten van de Omgevingsdienst Regio Arnhem, oftewel betrekking op het ruimtelijk domein. Het overgrote deel ging over verleende of geweigerde omgevingsvergunningen. Een kleine dertig procent had betrekking op besluiten in het sociaal domein, waar ook de energietoeslag onder valt.

Ingetrokken en doorgezonden

Van de 104 bezwaarschriften die in 2023 aan de commissie zijn voorgelegd om een advies uit te brengen zijn er uiteindelijk 37 ingetrokken.

Ondanks dat de commissie over ingetrokken bezwaarschriften niet hoeft te adviseren, zijn het secretariaat én vooral de vakafdeling met deze bezwaarschriften vaak erg druk geweest. Bezwaarschriften worden veelal ingetrokken nadat er een contactmoment is geweest tussen de vakafdeling en bezwaarmaker in een vorm van zogenaamde 'premediation'. Tijdens die contacten wordt uitgelegd hoe en waarom het besluit is genomen, wat voor de bezwaarmaker regelmatig reden is om het bezwaarschrift in te trekken. Daarnaast is dit contact soms reden voor de vakafdeling om het besluit in te trekken en een nieuw besluit te nemen omdat er nieuwe informatie boven tafel is gekomen tijdens. In 2023 had ongeveer de helft van alle ingetrokken bezwaarschriften betrekking op besluiten in het sociaal domein. Het merendeel over Wmo-besluiten en besluiten in relatie tot de energietoeslag. De reden van intrekking was in iets meer dan de helft van de gevallen een nieuw besluit waar bezwaarmakers wel mee in konden stemmen. Tegelijkertijd houdt dit ook in dat in bijna de helft van de gevallen wat extra toelichting of uitleg ook mensen kon bewegen om hun bezwaar in te trekken.

In 2023 zijn 8 bezwaarschriften vanuit het secretariaat van de commissie, na overleg met de vakteams, doorgezonden naar de rechtbank. Dat zijn er relatief veel. In 5 gevallen ging het om een bezwaarschrift dat was ingediend tegen een eerdere beslissing op bezwaar, allemaal over hetzelfde besluit, namelijk een omgevingsvergunning over een uitrit. Men kan dan geen bezwaar meer indienen, maar gaat dan de beroepsprocedure in. In de andere gevallen zijn ze doorgezonden naar de rechtbank, omdat de bezwaren zo

nauw verband hielden met al lopende procedures bij de rechtbank, dat deze daarin tegelijkertijd konden worden meegenomen.

Adviezen commissie

De commissie heeft in 2023 51 bezwaarschriften behandeld en ook over 51 zaken een advies uitgebracht, dat wil zeggen geadviseerd of de bezwaarmaker niet ontvankelijk is, of het bezwaar gegrond is dan wel ongegrond.

Van de 51 bezwaarschriften waarbij een advies is uitgebracht in 2023 heeft de commissie in 4 gevallen geadviseerd om ze (deels) niet-ontvankelijk te verklaren. De redenen hiervan waren het ontbreken van procesbelang en het gegeven dat er geen sprake was van een appellabel besluit. Wanneer bezwaarschriften overduidelijk vooraf al niet-ontvankelijk zijn, vindt geen hoorzitting plaats. Bij niet-ontvankelijkheid wordt er niet inhoudelijk (gegrond of ongegrond) geadviseerd over het bezwaarschrift.

Over 47 bezwaarschriften is inhoudelijk geadviseerd. De commissie heeft bij 14 bezwaarschriften geadviseerd om deze (deels) gegrond te verklaren. In 33 gevallen luidde het advies ongegrond.

Bij haar advisering heeft de commissie in 2023 voor de 14 (deels) gegronde bezwaarschriften geconstateerd dat er sprake was van een onjuiste of onvolledige motivering.

Het aantal gegrond geadviseerde bezwaarschriften is toe te wijzen naar de volgende beleidsterreinen:

- Wmo, hulp bij huishouden, was- en strijkservice	5
- Wabo, omgevingsvergunning	4
- Handhaving, omgevingsdienst	3
- Wmo, overig	2

Op 31 december 2023 was over 8 van de door de commissie behandelde bezwaarschriften nog geen advies uitgebracht.

Beslissingen op bezwaar versus advies

De commissie heeft dus over 51 bezwaarschriften een advies uitgebracht, waarvan in 4 gevallen het advies niet ontvankelijk luidde, in 14 gevallen het advies (deels) gegrond en 33 keer ongegrond. Dit heeft tot en met 31 december 2023 geresulteerd in de volgende 47 beslissingen op bezwaar:

- 4 keer is besloten om het bezwaarschrift niet-ontvankelijk te verklaren,
- 11 bezwaarschriften zijn (deels) gegrond verklaard.
- 32 bezwaarschriften zijn ongegrond verklaard en

Bij de gegronde bezwaarschriften was de argumentatie voor de gegrondverklaring in de meeste gevallen overeenkomstig de adviezen van de commissie. Het bestuursorgaan is in 2023 in 3 gevallen contrair gegaan tegen het advies van de commissie. Zo is bij 2 bezwaarschriften besloten om het eerste besluit niet te herroepen, maar de motivering aan te passen. In de derde zaak was het college een andere mening toegedaan. Op 31 december 2023 was in 4 gevallen nog geen besluit genomen op al door de commissie behandelde bezwaarschriften.

Afhandeltermijnen bezwaarschriften

Er wordt naar gestreefd om bezwaarschriften binnen een zo kort mogelijke termijn zorgvuldig af te handelen. Daarbij gelden als belangrijkste termijnen voor zowel de commissie als het college de termijnen zoals genoemd in de Awb. Volgens de Awb dient een bezwaarschrift, wanneer gebruik wordt gemaakt van een onafhankelijke adviescommissie, binnen twaalf weken na afloop van de bezwarentermin van zes weken te worden afgehandeld. Deze termijn kan éénmalig, voor afloop van voornoemde termijn, worden verlengd met

zes weken of langer als dit wordt overeengekomen met de bezwaarmaker. Om zoveel mogelijk aan deze termijnen te voldoen, maar belangrijker nog om bezwaarmakers zo snel mogelijk van een besluit te voorzien op hun bezwaarschrift, wordt elke week een vergadering gepland waarbij normaliter ruimte is voor 4 hoorzittingen. Door tussentijdse intrekking van bezwaarschriften komt het echter vaak voor dat er minder hoorzittingen zijn op een avond.

Op basis van de in behandeling genomen bezwaarschriften (dus exclusief ingetrokken en doorgezonden bezwaarschriften, maar inclusief de niet-ontvankelijke bezwaarschriften), zijn de gemiddelde doorlooptijden in 2023, op basis van de stand van zaken op 31 december 2023, als volgt geweest, waarbij ook nog wordt vergeleken met de jaren 2022 en 2021:

- Hoorzitting t.o.v. einde bezwaartermijn was na 4,02 weken (in 2022 9,53 weken, in 2021 6,56 weken);
- Advies van de commissie t.o.v. einde bezwaartermijn was na 6,51 weken (in 2022 11,08 weken, in 2021 8,98 weken);
- Beslissing op bezwaar t.o.v. einde bezwaartermijn was na 11,73, weken (in 2022 16,02 weken, in 2021 14,78 weken);
- Beslissing op bezwaar was in 64% van de bezwaarschriften binnen 12 weken (in 2022 33%, in 2021 28%);
- Beslissing op bezwaar was in 82% van de bezwaarschriften (dus incl. 64% < 12 wkn) binnen 18 weken (in 2022 62%, in 2021 82%);
- Beslissing op bezwaar was in 18% van de bezwaarschriften buiten de 18 weken termijn (in 2022 38%, in 2021 18%).

Conclusies

In 2023 zijn veel minder bezwaarschriften ingediend dan in 2022, 102 bezwaarschriften tegenover 200. Deze daling is vooral te herleiden naar het grote aantal bezwaren in 2022 tegen de besluiten over de was- en strijkservice. Die waren er in 2023 niet en er was ook geen andere categorie bezwaren die er bovenuit stak. Als gevolg van de daling van het aantal bezwaarschriften en ook een strakkere planning resulteert dit in een gemiddelde fors lagere doorlooptijd van de bezwaarschriften. Het aantal bezwaarschriften dat is behandeld door de commissie én heeft geleid tot een beslissing op bezwaar werd gemiddeld zelfs afgehandeld binnen de wettelijke termijn van 12 weken.

Van de in 2023 behandelde bezwaarschriften is in ruim 27% van de bezwaarschriften geadviseerd om het bezwaarschrift gegrond te verklaren, wat bijna 10% hoger ligt dan het jaar ervoor. Een duidelijke verklaring hiervoor is niet aan te wijzen. Bij de bezwaarschriften was sprake van een onjuiste of onvolledige motivering bij de primaire besluitvorming. De adviezen van de commissie zijn in de meeste gevallen overgenomen.

Eindconclusie én advies van de commissie aan de ambtelijke organisatie en het bestuur is om, net als vorig jaar, te blijven inzetten op een goede voorbereiding van besluiten, daarbij álle belangen zorgvuldig af te wegen en de besluiten te voorzien van een volledige en juiste motivering.